

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia XXX r.
[...] (2022) XXX draft

KOMUNIKAT KOMISJI

Zmiany do zawiadomienia Komisji – Uzupełniających wytycznych w sprawie ograniczeń wertykalnych w porozumieniach dotyczących sprzedaży i napraw pojazdów silnikowych oraz dystrybucji części zamiennych do pojazdów silnikowych

KOMUNIKAT KOMISJI

Zmiany do zawiadomienia Komisji – Uzupełniających wytycznych w sprawie ograniczeń wertykalnych w porozumieniach dotyczących sprzedaży i napraw pojazdów silnikowych oraz dystrybucji części zamiennych do pojazdów silnikowych

1. W zawiadomieniu Komisji – Uzupełniających wytycznych w sprawie ograniczeń wertykalnych w porozumieniach dotyczących sprzedaży i napraw pojazdów silnikowych oraz dystrybucji części zamiennych do pojazdów silnikowych ⁽¹⁾ wprowadza się następujące zmiany.
2. W pkt 2 słowa „rozporządzenia Komisji (UE) nr 330/2010 z dnia 20 kwietnia 2010 r. w sprawie stosowania art. 101 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do kategorii porozumień wertykalnych i praktyk uzgodnionych” zastępuje się słowami „rozporządzenia Komisji (UE) 2022/720 z dnia 10 maja 2022 r. w sprawie stosowania art. 101 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do kategorii porozumień wertykalnych i praktyk uzgodnionych”. Treść przypisów 3 i 4 zastępuje się odpowiednio słowami „Dz.U. L 134 z 11.5.2022, s. 4.” i „[XXX]”.
3. Pkt 17 otrzymuje brzmienie:

„(17) Porozumienia nie będą objęte rozporządzeniem w sprawie wyłączeń grupowych w sektorze pojazdów silnikowych, jeśli będą zawierać najpoważniejsze ograniczenia konkurencji. Listę tych ograniczeń można znaleźć w art. 4 ogólnego rozporządzenia w sprawie wyłączeń grupowych dotyczących porozumień wertykalnych oraz art. 5 rozporządzenia w sprawie wyłączeń grupowych w sektorze pojazdów silnikowych. Ponieważ najpoważniejsze ograniczenia są poważnymi ograniczeniami konkurencji, w odniesieniu do których zakłada się, że ogólnie powodują one szkodę netto dla konkurencji, przy ocenie porozumień na podstawie rozporządzenia w sprawie wyłączeń grupowych w sektorze pojazdów silnikowych Komisja będzie stosować następujące zasady: a) jeżeli porozumienie zawiera najpoważniejsze ograniczenie, prawdopodobnie wchodzi ono w zakres stosowania art. 101 ust. 1 Traktatu oraz b) porozumienie zawierające najpoważniejsze ograniczenie prawdopodobnie nie spełnia warunków przewidzianych w art. 101 ust. 3 Traktatu. Przedsiębiorstwo może jednak wykazać, że w indywidualnym przypadku takie porozumienie wyjątkowo wykracza poza zakres art. 101 ust. 1 Traktatu lub przedstawić skutki sprzyjające konkurencji zgodnie z art. 101 ust. 3 Traktatu.”.

4. Pkt 19 otrzymuje brzmienie:

„(19) „Oryginalne części lub wyposażenie” oznaczają części lub wyposażenie, które wyprodukowano zgodnie ze specyfikacjami i normami produkcyjnymi przewidzianymi przez producenta pojazdów silnikowych dla produkcji części lub wyposażenia do montażu pojazdu silnikowego, którego to dotyczy (zob. akapit drugi art. 55 ust. 5 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/858 z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie homologacji i nadzoru rynku pojazdów silnikowych i ich przyczep oraz układów, komponentów i oddzielnych zespołów technicznych przeznaczonych do tych pojazdów, zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 715/2007 i (WE) nr 595/2009 oraz uchylającego dyrektywę 2007/46/WE ⁽¹³⁾)).”.

⁽¹³⁾ Dz.U. L 151 z 14.6.2018, s. 1.

5. Pkt 21 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„Uniemożliwianie lub ograniczanie prawa dostawcy do sprzedaży swoich komponentów użytkownikom ostatecznym, niezależnym warsztatom, sprzedawcom hurtowym lub innym usługodawcom, którym nabywca nie powierzył napraw lub serwisowania swoich towarów, określa się w art. 4 lit. f) ogólnego rozporządzenia w sprawie wyłączeń grupowych dotyczących porozumień wertykalnych jako jedno z najpoważniejszych ograniczeń, jakie może zawierać porozumienie między dostawcą komponentów a nabywcą, który je wykorzystuje.”.

6. W pkt 26 dwa ostatnie zdania otrzymują brzmienie:

„Zakazy konkutowania, które są w sposób milczący odnawialne po upływie pięciu lat, są objęte rozporządzeniami w sprawie wyłączeń grupowych, pod warunkiem że nabywca może skutecznie renegeować lub rozwiązać porozumienie wertykalne zawierające to zobowiązanie z rozsądnym okresem wypowiedzenia i przy rozsądnych kosztach, dzięki czemu nabywca może skutecznie zmienić dostawcę po upływie pięcioletniego okresu.”.

7. W pkt 31 słowa „Artykuł 1 lit. d)” zastępuje się słowami „Art. 1 lit. f)”.

8. W pkt 34 treść przypisu 19 zastępuje się słowami „Zob. ogólne wytyczne wertykalne, pkt 310.”.

9. W pkt 38 słowa „sekcji VI.2.1 ogólnych wytycznych wertykalnych” zastępuje się słowami „sekcji 8.2.1 ogólnych wytycznych wertykalnych”.

10. W pkt 40 słowa „sekcji VI.2.1 ogólnych wytycznych wertykalnych” zastępuje się słowami „sekcji 8.2.1 ogólnych wytycznych wertykalnych”.

11. Pkt 44 otrzymuje brzmienie:

„(44) O ile kryteria jakościowe ograniczają pośrednio liczbę dystrybutorów lub warsztatów, nakładając warunki, których nie mogą spełnić wszyscy, kryteria ilościowe ograniczają bezpośrednio liczbę dystrybutorów lub warsztatów, na przykład poprzez określenie ich liczby. Sieci oparte na kryteriach ilościowych uważa się zwykle za bardziej restrykcyjne niż te oparte wyłącznie na kryteriach jakościowych, przez co bardziej prawdopodobne jest, że wejdą one w zakres stosowania art. 101 ust. 1 Traktatu.”.

12. Pkt 46 otrzymuje brzmienie:

„(46) Porozumienia dotyczące dystrybucji selektywnej będą oceniane zgodnie z ogólnymi zasadami określonymi w sekcji 4.6.2 ogólnych wytycznych wertykalnych. Porozumienia dotyczące dystrybucji selektywnej korzystają z przywileju wyłączenia na mocy rozporządzeń w sprawie wyłączeń grupowych bez względu na charakter produktu oraz bez względu na to, czy stosowane są kryteria ilościowe czy też jakościowe, jeżeli udział stron w rynku nie przekracza 30 %. Z wyłączenia mogą jednak korzystać tylko te porozumienia, które nie zawierają żadnego z najpoważniejszych ograniczeń określonych w art. 4 ogólnego rozporządzenia w sprawie wyłączeń grupowych dotyczących porozumień wertykalnych oraz art. 5 rozporządzenia w sprawie wyłączeń grupowych w sektorze pojazdów silnikowych, ani żadnego z ograniczeń wyłączonych, o których mowa w art. 5 ogólnego rozporządzenia w sprawie wyłączeń grupowych stosowanych do porozumień wertykalnych, których nie można oddzielić od pozostałej części porozumienia.”.

13. Pkt 47 otrzymuje brzmienie:

„(47) Istnieją trzy najpoważniejsze ograniczenia wymienione w ogólnym rozporządzeniu w sprawie wyłączeń grupowych dotyczących porozumień wertykalnych, które dotyczą dystrybucji selektywnej. Art. 4 lit. c) pkt (i) opisuje zatem jako jedno z najpoważniejszych ograniczenie terytorium, na którym dystrybutorzy działający w systemie dystrybucji selektywnej mogą sprzedawać towary lub usługi objęte porozumieniem, lub klientów, którym dystrybutorzy ci mogą sprzedawać takie towary lub usługi objęte porozumieniem. Istnieją wyjątki od tego najpoważniejszego ograniczenia, takie jak ograniczenie dystrybutorom działającym w systemie dystrybucji selektywnej i ich bezpośrednim klientom możliwości prowadzenia sprzedaży czynnej na terytorium zastrzeżonym dla dostawcy lub przydzielonym przez dostawcę na zasadzie wyłączności maksymalnie pięciu dystrybutorom wyłącznym lub ograniczenie dystrybutorom działającym w systemie dystrybucji selektywnej i ich bezpośrednim klientom możliwości prowadzenia sprzedaży czynnej skierowanej do grupy klientów zastrzeżonych dla dostawcy lub przydzielonych przez dostawcę na zasadzie wyłączności maksymalnie pięciu dystrybutorom wyłącznym (art. 4 lit. c) pkt (i) ppkt 1 ogólnego rozporządzenia w sprawie wyłączeń grupowych dotyczących porozumień wertykalnych); ograniczenie dystrybutorom działającym w systemie dystrybucji selektywnej możliwości prowadzenia sprzedaży czynnej lub biernej nieautoryzowanym dystrybutorom zlokalizowanym na terytorium, na którym prowadzony jest taki system (art. 4 lit. c) pkt (i) ppkt 2 ogólnego rozporządzenia w sprawie wyłączeń grupowych dotyczących porozumień

wertykalnych); ograniczenie dotyczące zakazania członkom systemu działania poza autoryzowanym miejscem prowadzenia działalności (art. 4 lit. c) pkt (i) ppkt 3 ogólnego rozporządzenia w sprawie wyłączeń grupowych dotyczących porozumień wertykalnych); ograniczenie dystrybutorom hurtowym działającym w systemie dystrybucji selektywnej możliwości prowadzenia sprzedaży czynnej lub biernej użytkownikom końcowym (art. 4 lit. c) pkt (i) ppkt 4 ogólnego rozporządzenia w sprawie wyłączeń grupowych dotyczących porozumień wertykalnych) oraz ograniczenie możliwości czynnego lub biernego sprzedawania komponentów, dostarczanych w celu ich wbudowania, klientom, którzy wykorzystaliby je w celach wytwarzania tego samego rodzaju towarów jak te wyprodukowane przez dostawcę (art. 4 lit. c) pkt (i) ppkt 5 ogólnego rozporządzenia w sprawie wyłączeń grupowych dotyczących porozumień wertykalnych). W art. 4 lit. c) pkt (ii) ogólnego rozporządzenia w sprawie wyłączeń grupowych dotyczących porozumień wertykalnych jako jedno z najpoważniejszych opisano ograniczenie wzajemnych dostaw między dystrybutorami działającymi w systemie dystrybucji selektywnej, w tym między dystrybutorami działającymi na różnych szczeblach obrotu. W art. 4 lit. c) pkt (iii) jako jedno z najpoważniejszych opisano ograniczenie dystrybutorom detalicznym działającym w systemie dystrybucji selektywnej możliwości prowadzenia sprzedaży czynnej lub biernej użytkownikom końcowym, bez uszczerbku dla ograniczeń, o których mowa w art. 4 lit. c) pkt (i) ppkt 1 i lit. c) pkt (i) ppkt 3 ogólnego rozporządzenia w sprawie wyłączeń grupowych dotyczących porozumień wertykalnych. Te trzy najpoważniejsze ograniczenia są szczególnie istotne w obszarze dystrybucji pojazdów silnikowych.”.

14. W pkt 51 słowa „art. 4 lit. c)” zastępuje się słowami „art. 4 lit. c) ppkt (iii)”.

15. Pkt 53 otrzymuje brzmienie:

„(53) Zgodnie z wyjaśnieniami zawartymi w pkt 146 ogólnych wytycznych wertykalnych ewentualne zagrożenia konkurencji, jakie może spowodować dystrybucja selektywna, to ograniczenie wewnętrznej konkurencji międzymarkowej oraz, szczególnie w przypadku efektu kumulacji, zamknięcie dostępu do rynku niektórym rodzajom dystrybutorów, a także złagodzenie konkurencji oraz ułatwienie zмовы między dostawcami lub nabywcami z powodu ograniczenia liczby nabywców.”.

16. W pkt 54 ostatnie zdanie otrzymuje brzmienie:

„Czysto jakościowa dystrybucja selektywna może wykraczać poza zakres art. 101 ust. 1 Traktatu, o ile spełnione są trzy warunki określone w pkt 43 niniejszych wytycznych.”.

17. W pkt 60 ostatnie zdanie otrzymuje brzmienie:

„W tym celu należy zwrócić większą uwagę na trzy szczególne rodzaje zachowań, które mogą ograniczać taką konkurencję, tj. utrudnianie niezależnym podmiotom dostępu do istotnych elementów wyjściowych, nadużywanie prawnych lub przedłużonych gwarancji w celu

wykluczenia niezależnych warsztatów lub uzależnianie dostępu do sieci autoryzowanych warsztatów od kryteriów niejakościowych.”.

18. Tytuł poprzedzający pkt 62 otrzymuje brzmienie:

„Dostęp niezależnych podmiotów do istotnych elementów wyjściowych”

19. Pkt 62 otrzymuje brzmienie:

„(62) Czysto jakościowa dystrybucja selektywna może wykraczać poza zakres art. 101 ust. 1 Traktatu, o ile spełnione są trzy warunki określone w pkt 43 niniejszych wytycznych. Niemniej jednak porozumienia dotyczące jakościowej dystrybucji selektywnej zawierane z autoryzowanymi warsztatami lub dystrybutorami części mogą wchodzić w zakres stosowania art. 101 ust. 1 Traktatu, jeżeli w ramach takiego porozumienia jedna ze stron zamyka dostęp do rynku niezależnym podmiotom, np. nie udostępniając im kluczowych elementów procesu naprawy lub konserwacji, na przykład informacji technicznych, narzędzi, szkoleń i danych generowanych przez pojazdy. W tym kontekście pojęcie niezależnych podmiotów obejmuje niezależne warsztaty, producentów części zamiennych i ich dystrybutorów, producentów wyposażenia lub narzędzi służących do napraw, producentów narzędzi lub sprzętu do napraw, wydawców informacji technicznych, kluby automobilowe, podmioty świadczące pomoc drogową, podmioty świadczące usługi kontrolne i badawcze oraz podmioty świadczące usługi szkoleniowe dla osób zajmujących się naprawami.”.

Skreśla się przypis 27 w pkt 62.

20. Po pkt 62 dodaje się pkt 62a w brzmieniu:

„(62a) Podczas dokonywania oceny, czy nieudostępnienie danej informacji należącej do kategorii elementów określonych w pkt 62 niniejszych wytycznych może doprowadzić do objęcia przedmiotowych porozumień przepisami art. 101 ust. 1 Traktatu, należy uwzględnić kilka czynników, między innymi:

- a) czy nieudostępnienie danej informacji będzie miało znaczny wpływ na możliwości wykonywania działalności przez niezależne podmioty i wywierania przez nie presji konkurencyjnej na rynek;
- b) czy daną informację udostępniono uczestnikom właściwej sieci autoryzowanych warsztatów; jeżeli w jakiegokolwiek formie udostępniono ją sieci autoryzowanych warsztatów, należy ją również udostępnić w niedyskryminujący sposób niezależnym podmiotom;
- c) czy dana informacja techniczna będzie ostatecznie ⁽²⁷⁾ wykorzystana w celu przeprowadzania napraw i konserwacji pojazdów silnikowych, czy też będzie służyła innym celom ⁽²⁸⁾, takim jak produkcja części zamiennych lub narzędzi.”.

⁽²⁷⁾ Tak jak informacja dostarczana wydawcom, którzy przekazują ją dalej warsztatom pojazdów silnikowych.

⁽²⁸⁾ Informację wykorzystywaną do celów zamontowania części zamiennej w pojeździe silnikowym lub wykorzystania w nim danego narzędzia należy uznać za wykorzystywaną do celów naprawy i konserwacji; natomiast informacji

dotyczącej modelu, procesu produkcyjnego lub materiałów wykorzystywanych w produkcji części zamiennej nie należy uznawać za należącą do tej kategorii, w związku z czym można zrezygnować z jej udostępnienia.

21. Przed pkt 63 dodaje się tytuł w brzmieniu:

„Informacje techniczne”

22. Na początku pkt 63 dodaje się zdanie w brzmieniu:

„(63) Informacje techniczne mogą stanowić istotny element wyjściowy w przypadku działań związanych z naprawami i konserwacją. W celu ustalenia, czy dana informacja techniczna stanowi istotny element wyjściowy w przypadku działań związanych z naprawami i konserwacją, należy uwzględnić kryteria określone w pkt 62a niniejszych wytycznych. Informacje techniczne należy odróżnić od informacji innego rodzaju, np. handlowych ⁽²⁹⁾, których udostępnienia można z uzasadnionych przyczyn odmówić.”.

⁽²⁹⁾ Do celów niniejszych wytycznych za informacje handlowe uznaje się informacje wykorzystywane do prowadzenia działalności handlowej w zakresie usług naprawy i konserwacji, które jednak nie są niezbędne do przeprowadzania napraw i konserwacji pojazdów. Przykładem takich informacji jest np. oprogramowanie dotyczące fakturowania czy informacje dotyczące stawek za godzinę pobieranych w ramach sieci autoryzowanych warsztatów.

23. Pkt 65 otrzymuje brzmienie:

„(65) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/858 z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie homologacji i nadzoru rynku pojazdów silnikowych i ich przyczep oraz układów, komponentów i oddzielnych zespołów technicznych przeznaczonych do tych pojazdów, zmieniające rozporządzenie (WE) nr 715/2007 i (WE) nr 595/2009 oraz uchylające dyrektywę 2007/46/WE przewiduje między innymi system rozpowszechniania informacji dotyczących naprawy i konserwacji pojazdów w odniesieniu do pojazdów silnikowych. Ponadto w rozporządzeniu delegowanym Komisji (UE) 2021/1244 z dnia 20 maja 2021 r. zmieniającym załącznik X do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/858 w odniesieniu do znormalizowanego dostępu do informacji z pokładowego układu diagnostycznego oraz informacji dotyczących naprawy i konserwacji pojazdów, a także wymogów i procedur w zakresie dostępu do informacji dotyczących zabezpieczeń pojazdu ⁽³⁰⁾ ustanowiono szczególną procedurę zatwierdzania i autoryzacji niezależnych podmiotów w zakresie dostępu do zabezpieczeń pojazdów. Komisja będzie uwzględniać te rozporządzenia przy ocenie przypadków podejrzanego nieudostępnienia informacji technicznych dotyczących napraw i konserwacji.”.

⁽³⁰⁾ Dz.U. L 272 z 30.7.2021, s. 16.

24. W pkt 66:

- a. ostatnie zdanie otrzymuje brzmienie: „Jako wskazówkę, co zdaniem Komisji stanowi informację techniczną do celów stosowania art. 101 Traktatu, należy również traktować odpowiednie wymogi rozporządzenia (UE) 2018/858.” oraz
- b. przypis 34 otrzymuje numer 31.

25. W pkt 67:

- a. zdanie pierwsze tego punktu otrzymuje brzmienie: „Art. 101 Traktatu nie zobowiązuje jednak dostawcy do dostarczania informacji technicznych w znormalizowanym formacie lub za pośrednictwem określonego systemu technicznego, takiego jak norma EN ISO 18541–2014 i rozporządzenie Komisji (WE) nr 295/2009 z dnia 18 marca 2009 r. dotyczące klasyfikacji niektórych towarów według Nomenklatury scalonej.” oraz
- b. przypis 35 otrzymuje numer 32.

26. Po pkt 67 dodaje się tytuł i pkt 67a w brzmieniu:

„Dane generowane przez pojazdy

(67a) W zakresie, w jakim dane generowane przez pojazdy mają zasadnicze znaczenie dla naprawy i konserwacji, powyższe ustalenia odnoszą się również do ich dostępności dla niezależnych podmiotów. W celu ustalenia, czy dana część danych generowanych przez pojazdy stanowi istotny element wyjściowy w przypadku działań związanych z naprawami i konserwacją, należy uwzględnić kryteria określone w pkt 62a niniejszych wytycznych. W tym kontekście istniejące normy i odpowiednie wymogi rozporządzenia (UE) 2018/858 należy stosować jako wytyczne ⁽³³⁾.”.

⁽³³⁾ Obejmuje to dostęp niezależnych podmiotów do takich danych do celów prowadzenia działań w zakresie naprawy i konserwacji wspieranych za pośrednictwem mobilnych usług szerokopasmowych. Zob. art. 61 ust. 11 rozporządzenia (UE) 2018/858.

27. Przed pkt 68 dodaje się tytuł w brzmieniu:

„Narzędzia i szkolenia”

28. Pkt 68 otrzymuje brzmienie:

„(68) W zakresie, w jakim narzędzia lub szkolenia mają zasadnicze znaczenie dla naprawy i konserwacji, powyższe ustalenia odnoszą się również do ich dostępności dla niezależnych podmiotów. W celu ustalenia, czy dane narzędzie lub szkolenie stanowi istotny element wyjściowy w przypadku działań związanych z naprawami i konserwacją, należy uwzględnić kryteria określone w pkt 62a niniejszych wytycznych. „Narzędzia” obejmują w tym kontekście elektroniczny sprzęt diagnostyczny i inne narzędzia służące do wykonywania napraw, w tym odpowiednie oprogramowanie wraz z jego okresową aktualizacją, oraz świadczenie związanych z tymi narzędziami usług posprzedażnych.”.

⁽¹⁾ Dz.U. C 138 z 28.5.2010, s. 16.